

## **POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI**

**Autorka práce: Irena Golebiowská**

**Název práce: Problematika homofobie v žákovských kolektivech pohledem vyučujících**

Bakalářská práce Ireny Golebiowské se věnuje učitelským postojům k homosexualitě a homofobii. Homofobie je velmi rizikovým jevem ve školních kolektivech, protože představuje nepřijetí sexuálně-minoritních osob a přináší celkově negativní klima pro sexuální dospívání. Vyučující mají velký vliv na fungování žákovských kolektivů – mohou regulovat nevhodné chování a naopak oceňovat vzájemný respekt. Jedním ze zdrojů špatného klimatu a narušených vztahů ve třídách bývají stereotypy a předsudky. Vyučující by měli vést žáky a žákyně k tomu, aby dokázali stereotypy rozpoznat, vnímali jejich rizika a aktivně je odmítali. K takovému přístupu je však nezbytné, aby vyučující sami zastávali nestereotypní a bezpředsudečné postoje. Zda tomu tak je, zjišťovala práce Ireny Golebiowské.

Rozsah textu je 150 stran (bez příloh). Ačkoliv není v současné době horní limit bakalářských prací omezen, je tato velmi dlouhá. Zvláště prezentace výsledků je velice podrobná, některé pasáže působí až zdouhavě. Na druhou stranu ale práce díky tomu působí důvěryhodně – autorčiny analytické závěry jsou kontrolovatelné.

Teoretickou část považuji za dobře zpracovanou. Obsahuje všechna podstatná témata. Autorka k nim přistupuje systematicky, analyticky a s kritickým odstupem. Konfrontuje poznatky z různých výzkumů či teorií. To se ale bohužel v menší míře týká genderu, kde je naopak rozmanitost východisek a teorií upozaděna.

Práce s literaturou je na dobré úrovni. Za slabinu lze považovat, že autorka čerpala pouze ze tří cizojazyčných publikací, což je v daném tématu, které není v českém prostředí příliš frekventované, málo. Stylisticky je text zdařilý. Gramatických chyb jsem zaznamenala málo. Podle kontrolního hlášení nebyla zjištěna shoda s jiným textem.

Autorka ve výzkumu použila polostrukturované rozhovory. Jejich prostřednictvím získala verbalizované postoje k homosexualitě a homofobii. Ty se nemusí krýt s reálně projevovanými postoji. Výzkumnému designu by proto prospěla triangulace prostřednictvím pozorování učitelských projevů v rámci výuky. To je však námět spíše pro navazující výzkum než výtka vůči předkládané práci. Ta by však při interpretaci výsledků měla brát více v potaz limity rozhovorů.

Autorka ve svém výzkumu zjistila, že vyučující odmítají jakékoliv projevy nesnášenlivosti kvůli sexuální orientaci i kvůli genderové atypičnosti. Zároveň se domnívají, že stejný postoj má i současná mládež. Přitom ale připouští, že k homofobii může docházet, a to zejména vůči chlapcům, a současně bagatelizují homofobní nadávky i celkově snižují důležitost homofobie jako příčiny problematického chování v žákovských skupinách. Za homofobní například nepovažují vyčlenění z kolektivu, ale spíše až otevřené projevy nepřátelství. Tyto závěry naznačují rozpor mezi explicitními a implicitními postoji, které by v navazujících výzkumech měly být blíže prozkoumány prostřednictvím implicitního měření postojů nebo prostřednictvím triangulace s jinými metodami sběru dat.

V závěru se autorka zamýšlí nad konsekvencemi výsledků pro školní praxi a apeluje na posilování informovanosti vyučujících o homofobii a jejích rizicích. Současně ale zjistila, že vyučující o vzdělávání s tímto zaměřením nemají zájem. Lze identifikovat ve výzkumu znaky kurzů, které by vyučující byli ochotni absolvovat?

Závěr: Bakalářskou práci Ireny Golebiowské považuji za zdařilou. Studentka prokázala, že je schopna práce s odbornou literaturou a že má badatelské dovednosti. Text splňuje nároky na závěrečné práce na oboru psychologie.